

Tietotekniikkalaitteet

Versio: 31.1.2020

Hankinnan kohde

Työasemat (pöytä tietokoneet, näytöt ja kannettavat tietokoneet), palvelimet, kopiokoneet, tulostimet, monitoimilaitteet ja muut toimistolaitteet (skannerit) sekä niihin liittyvät lisälaitteet.

Keskeiset vaikutukset

- Energian tuotannon ja käytön aiheuttamat hiilidioksidi- ja muut päästöt tuotteen koko elinkaaren aikana
- Uusiutumattomien luonnonvarojen väheneminen raaka-aineiden käyttöönoton ja valmistuksessa tarvittavan öljyn/maakaasun käytön seurauksena
- Materiaalien sisältämistä haitallisista aineista, kuten palonsuoja-aineista, johtuva ilman, maaperän ja veden pilaantuminen, alailmakehän otsonin muodostuminen ja haitta-aineiden kertyminen eliöihin
- Tuotanto- ja pakkausjätteen muodostuminen
- Melu
- Erityisesti tiettyjen tuotteiden tuotantoketjuissa lapsityön hyväksikäyttö, työelämän perusoikeuksien loukkaukset, pakkotyö ja muut ihmisoikeusongelmat.

Tavoitteet	Ohjaavat dokumentit
<ul style="list-style-type: none">• Päästöjen vähentäminen ja energiatehokkuus• Kemikaalien ja haitallisten aineiden vähentäminen• PVC:n vähentäminen• Jätteiden vähentäminen ja kierrätys• Muiden ympäristövaikutusten vähentäminen• Sosiaalisen vastuun huomioiminen	<p>Alla esitetyt ehdotukset hankinnan vaatimuksiksi ja vertailuperusteiksi perustuvat näihin dokumentteihin.</p> <ul style="list-style-type: none">• Motivan hankintaohje 2014: Tietokoneet ja näytöt sekä Monitoimilaitteet, kopiokoneet ja tulostimet• EU:n komission Training Toolkit (GPP): Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat kriteerit – tietokoneet ja näytöt 10/2016• Revision of EU Green Public Procurement (GPP) criteria for Imaging Equipment: Technical report, Draft 2/2019• EU 2016: Ympäristöä säästäviä hankintoja – Käsikirja ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa• Työ- ja elinkeinoministeriö 2015: Energiatehokkuus julkisissa hankinnoissa (PDF)• Tukes: CE-merkintä• Erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilista ECHAN verkkopalvelussa• Finnwatch (2018): Sanoista tekoihin - Sosiaalisen vastuun pilottiprojekti Hansel Oy:n ja KL-Kuntahankinnat Oy:n kanssa (PDF)• Finnwatch (2019): Vastuullisuuden vähimmäisveloitteet ja toimitusketjun hallinta• ILO: Ratifiointit maittain• Euroopan elektroniikkajätettä koskeva direktiivi 2011/65/EU (RoHS II-direktiivi)• Ekosuunnitteludirektiivi 2009/125/EY• Energiamerkintäasetus (EU) 2017/1369• Ekosuunnitteluasetus (EU) 617/2013

Vastuullisuusnäkökohtien sisällyttäminen hankintaan

Ohjaavista dokumenteista on poimittu tähän hyviä esimerkkejä. Vastuullisuusnäkökohdat voi siis sisällyttää hankintaan valitsemalla alla esitetyistä vaihtoehtoista. On hyvä huomioida, että markkinatilanteet, hankinnan kohteet ja olosuhteet vaihtelevat alueittain. Hankintayksikön tulee tarkistaa kriteerit ja asettaa aina itse niiden taso omien tavoitteiden ja markkinakartoituksen perusteella. Hankinnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voi määritellä muitakin vaatimuksia, vertailuperusteita tai sopimusehtoja.

Turvallisuus

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
Jäljitettävyys: Tuote on jäljitettävissä.	Selvitys, josta käy ilmi tuotteen valmistusmaa.
Haitalliset aineet: Tarjoajan on toimitettava selvitys [Valittu tuote/Valitut tuotteet] sisältämistä aineista, jotka on luokiteltu REACH-asetuksen (1907/2006) erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistalle. Selvityksen tulee kattaa aineet, joiden pitoisuus tuotteessa ylittää 0,1 painoprosenttia/aine kussakin yksittäisessä tuotteen komponentissa. Jos sopimusaikana kandidaattilistaan lisätään aineita, joita tuote sisältää, tulee toimittajan viestiä tästä tilaajalle kuuden kuukauden kuluessa kandidaattilistan päivityksen julkaisusta. Erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilista ECHAN verkkopalvelussa <i>Huom: Kriteerin todentamiseksi on tärkeää tarkastella myös, miten tarjoaja täyttää vaatimukset haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinnasta. Katso myös ”Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta” -vaatimus.</i>	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.
Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta: Tarjoajalla tulee olla käytännöt tiedon hallintaan ja seurantaan tarjottavien tuotteiden sisältämistä ympäristölle ja terveydelle haitallisten aineista. Käytäntöjen tulee varmistaa tiedon saatavuus yli 0,1 painoprosentin pitoisuuksissa esiintyvistä aineista. Seuraavat aineet sisältyvät tarkasteluun: - REACH-asetuksen kandidaattilista erityistä huolta aiheuttavista aineista (artikla 59, EY	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.

Vaatimus	Todentaminen
<p>1907/2006, asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista)</p> <ul style="list-style-type: none"> - REACH-asetuksen (EY 1907/2006) liite XVII (tiettyjen vaarallisten aineiden, seosten ja esineiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset) - RoHS-direktiivin (direktiivi 2011/65/EU tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa) liite II 	
<p>Jäljitettävyys: Tuotteen koko toimitusketju on kuvattu raaka-ainetasolle asti.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei)</p> <p>Pyydettyessä toimittaja toimittaa kuvauksen tuotteen koko tuotantoketjusta, joka pitää sisällään tiedot kaikista tuotantoon osallistuneista tuotantolaitoksista.</p>

Ympäristövastuu

Vaatimus	Todentaminen
<p>Perustaso</p> <p>Energiatehokkuus: Tulostimien ja monitoimilaitteiden on täytettävä Laitevalmistajien vapaaehtoisen sopimuksen (Voluntary Agreement for Imaging Equipment) Liitteeseen 1. Kuuluvat energiatehokkuus- ja virransäästövaatimukset.</p> <p><i>Huom:</i> Kriteeri voidaan ottaa käyttöön vasta siinä vaiheessa, kun Vapaaehtoinen sopimus julkaistaan arviolta vuoden 2020 aikana. Lisätietoja vapaaehtoisesta sopimuksesta päivitty Euroopan komission internetsivuille.</p> <p>EU-US välinen sopimus Energy Starista on päättynyt 20.2.2018. Velvollisuus käyttää Energy Star merkintää kriteerinä erilaisissa tarjouksissa, hankinnoissa tai päätöksissä on päättynyt. Lue lisää sopimuksen päättymisestä ja vaikutuksesta hankintoihin Euroopan komission internetsivuilta.</p>	<p>Energy Star 3.0 -merkillä, Blue Angel -merkillä tai Joutsenmerkillä varustettujen laitteiden katsotaan täyttävän vaatimukset. Hyväksytään myös muut asianmukaiset todisteet, kuten laitteen teknisiä tietoja koskevat valmistajan asiakirjat sisältäen Voluntary Agreementin Liitteen 1. mukaisesti lasketun testiraportin.</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Energiatehokkuus: Laitteen onsite-takuu on vähintään 3 vuotta.</p> <p><i>Huom: Sovellettavissa esimerkiksi tulostimiin ja monitoimilaitteisiin.</i></p>	<p>Toimittaja antaa kirjallisen takuun ja kuvauksen takuun sisällöstä tilaajalle.</p>
<p>Tulostus: Laitteet, joissa on tulostustoiminto ja jotka voivat käsitellä yli 19 A4-kokoista paperiarkkia minuutissa, on varustettava automaattisella kaksipuolisella tulostuksella (kaksipuolisen tulostuksen lisälaitteella).</p>	<p>Laitteiden, joille on myönnetty EU-ympäristömerkki tai vaatimuksen täyttävä muu vastaava standardin ISO 14024 mukainen tyyppi 1 ympäristömerkintä, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p> <p>Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p>
<p>Käyttöohje: Laitteen mukana tulee olla selkeä suomen- tai englanninkielinen käyttöohje, jossa energiatehokkuusnäkökulma on otettu huomioon. Käyttöohjeen tai siihen erikseen liitettävän ohjeistuksen tulisi sisältää tietoa laitteen sähkönkulutusta pienentävistä käyttötavoista ja laitteen vaatimista huoltotoimista.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p>
<p>Pakkaukset: Tuotteen kuljetuspakkaukset on valmistettu kierrätys ja/tai uusiutuvista materiaaleista tai ne ovat useaan kertaan käytettäviä tai kierrätettäviä.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>Muovien pakkausmerkinnät: Muovipakkauksissa tulee olla muovinkierrätys-merkintä (01–07). Kierrätysmerkin 07 (muut muovit ja muoviyhdistelmät) yhteydessä on lisäksi mainittu, sisältääkö pakkaus PVC-muovia tai muita halogenoituja muoveja.</p> <p><i>Huom: Vaatimus tulee tarkastaa tuoteryhmäkohtaisesti oikealle tasolle mahdollisten poikkeusten määrittelemiseksi.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>PVC-muovit ja ftalaatit: Tuotteen muovipakkauksissa ja etiketeissä ei ole käytetty PVC-muoveja tai muita halogenoituja muoveja eikä PVC:n pehmittimiä (ftalaatit).</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Esimerkki sopimusehdosta: Tarjoajan tulee taata tarjottaviin laitteisiin varaosien toimittaminen vähintään viisi vuotta viimeisen toimituksen tapahtumisen jälkeen.</p> <p><i>Huom: Sovellettavissa esimerkiksi tulostimiin ja monitoimilaitteisiin.</i></p>	
<p>Edelläkävijätaso</p>	
<p>Energiätehoisuus: Tulostimet ja monitoimilaitteet: Tarjoajan on ilmoitettava energiakulutus suhteessa Laitevalmistajien vapaaehtoisen sopimuksen (Voluntary Agreement for Imaging Equipment) Liitteen 1. enimmäisvirrankulutukseen.</p> <p><i>Esimerkkiarviointi:</i> <i>Energiankulutus yli 80 prosenttia pienempi: x pistettä</i> <i>60–79 prosenttia pienempi: 0,8 x pistettä</i> <i>40–59 prosenttia pienempi: 0,6 x pistettä</i> <i>20–39 prosenttia pienempi: 0,4 x pistettä</i> <i>10–19 prosenttia pienempi: 0,2 x pistettä.</i></p> <p><i>Huom: Kriteeri voidaan ottaa käyttöön vasta siinä vaiheessa, kun Vapaaehtoinen sopimus julkaistaan arviolta vuoden 2020 aikana. Lisätietoja vapaaehtoisesta sopimuksesta päivittyy Euroopan komission internetsivuille.</i></p> <p><i>EU-US välinen sopimus Energy Starista on päättynyt 20.2.2018. Velvollisuus käyttää Energy Star merkintää kriteerinä erilaisissa tarjouksissa, hankinnoissa tai päätöksissä on päättynyt. Lue lisää sopimuksen päättymisestä ja vaikutuksesta hankintoihin Euroopan komission internetsivuilta.</i></p>	<p>Energy Star 3.0 -merkillä, Blue Angel -merkillä tai Joutsenmerkillä varustettujen laitteiden katsotaan täyttävän vaatimukset. Hyväksytään myös muut asianmukaiset todisteet, kuten laitteen teknisiä tietoja koskevat valmistajan asiakirjat sisältäen Voluntary Agreementin Liitteen 1. mukaisesti lasketun testiraportin.</p>
<p>Äänitehotaso: Pöytätietokoneen tai kannettavan tietokoneen ISO 9296 -standardin 3.2.5 kohdan mukainen ilmoitettu A-painotettu äänitehotaso (re 1 pW), mitattuna ISO 7779 -standardin mukaisesti, ei saa ylittää seuraavia arvoja:</p> <p>Pöytätietokoneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 B(A) tyhjäkäyntitilassa (vastaa 40 dB(A):ta) • 4,5 B(A) kiintolevyä luettaessa (vastaa 45 dB(A):ta). <p>Kannettavat tietokoneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 B(A) tyhjäkäyntitilassa (vastaa 35 dB(A):ta) 	<p>Tuotteet, joilla on Blue Angel -ympäristömerkki tai muu tyyppi I ympäristömerkki, täyttävät vaatimukset. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa kriteerin täyttymisen, hyväksytään myös.</p>

Vaatus	Todentaminen
<ul style="list-style-type: none"> • 4,0 B(A) kiintolevyä luettaessa (vastaa 40 dB(A):ta). <p>Tulostustoiminnolla varustettujen laitteiden ISO 9296 -standardin mukainen ilmoitettu A-painotettu äänitehotaso (LWAd), mitattuna ISO 7779 -standardin mukaisesti, ei saa ylittää seuraavalla kaavalla laskettavia arvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LWAd: $0,035 \times \text{CPM} + 5,9$ (B) kun CPM = kopiota minuutissa. • Lisäksi laite ei saa ylittää arvoa 7,5 (B) LWAd, lukuun ottamatta laitteita, joiden CPM > 71. 	
<p>Takuuaika: Tarjotun laitteen onsite-takuu ylittää vähimmäisvaatimuksen vähintään vuodella.</p> <p><i>Huom: Sovellettavissa esimerkiksi tulostimiin ja monitoimilaitteisiin.</i></p>	<p>Toimittaja antaa kirjallisen takuun ja kuvauksen takuun sisällöstä tilaajalle.</p>
<p>Uudelleen käytettävät mustekasetit: Laitteessa on mahdollista käyttää uudelleenvalmistettua/kierrätettyä värikasettia.</p> <p><i>Huom: Sovellettavissa tulostimiin ja monitoimilaitteisiin.</i></p>	<p>Valmistajan /jälleenmyyjän toimittamat tiedot.</p>
<p>Muoviosien merkitseminen: Yli 25 g painavien muoviosien tulee olla merkitty ISO 11469 ja ISO 1043 (sections 1-4), tai vastaavan standardin mukaisesti.</p>	<p>Tuotteet, joilla on Blue Angel -ympäristömerkki tai muu tyyppi I ympäristömerkki, täyttävät vaatimukset. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa kriteerin täyttymisen, hyväksytään myös.</p>

Sosiaalinen vastuu

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
Toimitusketjun hallinta ja sosiaalinen vastuullisuus:	
<i>Huom: Oppaassa on liitteenä malli HUS:n käyttämästä Code of Conduct-versiosta (10/2019). Tuoteryhmä/tuote/sopimuskohtaisesti tulee tarkastella, mitä tämä sopimusehto koskee.</i>	
Esimerkki sopimusehdosta:	
1. Vastuullisuuden vähimmäisveloitteet (Code of Conduct): Toimittajan tulee aktiivisesti varmistaa, että tämän [sopimuksen/puitesopimuksen] piiriin kuuluvat tuotteet valmistetaan olosuhteissa, jotka ovat sopimuksen liitteenä [numero] olevien vastuullisuuden vähimmäisveloitteiden (Code of Conduct) mukaisia.	
Toimittajan vastuulla on valvoa toimitusketjua ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vastuullisuuden vähimmäisveloitteita noudatetaan sekä sen omassa toiminnassa että puitesopimustuotteiden ja -palveluiden toimitusketjussa.	
Allekirjoittamalla sopimuksen toimittaja sitoutuu sopimuksen liitteenä olevaan vastuullisuuden vähimmäisveloitteisiin (Code of Conduct) ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan.	
Toimittajan tulee avustaa [hankintayksikköä] puitesopimuksen seurannassa muun ohella toimittamalla [hankintayksikölle] raportteja ja selvityksiä siitä, miten Toimittaja on täyttänyt kohdan 1. mukaiset veloitteensa. Raportti tai selvitys on toimitettava kuuden (6) viikon kuluessa [hankintayksikön] pyynnöstä.	
Seuraamukset Jos toimittaja rikkoo vastuullisuuden kohdan 1. vähimmäisveloitteitaan (Code of Conduct) on [hankintayksiköllä] oikeus seuraaviin toimenpiteisiin rikkomuksen johdosta:	
I. Korjaavat toimenpiteet: [hankintayksiköllä] on oikeus kirjallisesti pyytää toimittajaa [määrä] kuukauden sisällä tai muussa [hankintayksikön] määrittämässä määräajassa esittämään [hankintayksikön] hyväksyttäväksi suunnitelma ja aikataulu toimittajan korjaaville toimenpiteille kohdan 1. mukaisten veloitteiden noudattamiseksi. Ehdotettujen toimenpiteiden ja aikataulun tulee olla oikeassa suhteessa rikkomukseen ja suunnitelmasta on selkeästi käytävä ilmi, miten Toimittaja konkreettisesti tulee korjaamaan rikkomuksen esitetystä aikataulusta.	
II. Hyvitysmaksut: Jos Toimittaja ei sitoudu edellä tarkoitettuun hyväksytyyn suunnitelmaan ja aikatauluun, ei toimita niitä, tai ei suorita suunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä määräajassa, [hankintayksiköllä] on oikeus vaatia Toimittajaa maksamaan sille viivästysmaksua tuhat (1000) euroa per alkava seitsemän (7) päivän viivästysjakso, kuitenkin enintään 15.000 euroa.	
III. Asiakaskohtaisten sopimusten ja tilausten rajoittaminen: Korjaavien toimenpiteiden vaatimisen lisäksi [hankintayksikkö] voi rajoittaa Toimittajan oikeutta osallistua Asiakkaiden kevennettyihin kilpailutuksiin ja/tai rajoittaa Asiakkaiden tilauksia Toimittajalta tämän puitesopimuksen sisällä siihen saakka, kunnes Toimittaja on korjannut kohdassa 1. tarkoitettua vastuullisuuden vähimmäisveloitteen rikkomuksen tai on ilmeistä, että rikkomus on lakannut.	
IV. Sopimuksen päättäminen: [hankintayksiköllä] on oikeus irtisanoa puitesopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain jos Toimittaja ei suorita edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä ja edellä tarkoitettua hyvitysmaksua on kertynyt enimmäismäärä. Asiakkaalla on oikeus irtisanoa asiakaskohtainen sopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos sen piiriin kuuluvien	

Vaatus	Todentaminen
<p>laitteiden tuotannossa on rikottu kohdassa 1. tarkoitettuja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita eikä Toimittaja ole suorittanut edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä.</p>	
<p>Edelläkävijätaso</p>	
<p>Toimitusketjun hallinta ja sosiaalinen vastuullisuus:</p> <p>2. Toimenpiteet ja politiikat</p> <p>Toimittajan tulee viimeistään sopimuskauden alkaessa, tai myöhempanä [hankintayksikön] kanssa nimenomaisesti sovittuna ajankohtana toteuttaa seuraavat toimet; selvyyden vuoksi todetaan, että alla tarkoitettut politiikat ja menettelyt voivat olla Toimittajan valitsemalla kielellä (esim. englanniksi) laadittuja:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Toimittajan tulee laatia, hyväksyä ja julkistaa yksi tai useampi johdon hyväksymä politiikka, johon sisältyy sitoumus noudattaa edellä kohdassa 1. mainittuja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita; II. Toimittajan tulee viestiä edellä tarkoitettu politiikka omalle toimitusketjulle, jonka kanssa Toimittajalla on sopimussuhde; III. Toimittajan tulee nimetä johtotason vastuhenkilö kohdassa 1. tarkoitettujen vastuullisuuden vähimmäisvaatimusten noudattamisen valvontaan; IV. Toimittajalla tulee olla menettely säännöllisten riskiarviointien tekemiseen, sisältäen kohdassa 1. tarkoitettujen vastuullisuuden vähimmäisvaatimusten noudattamista koskevien olemassa olevien ja potentiaalisten riskien tunnistamisen ja priorisoinnin; V. Toimittajalla tulee olla menettely, jonka mukaisesti Toimittaja seuraa jatkuvasti toiminnan yhteensopivuutta kohdan 1. mukaisen vastuullisuuden vähimmäisvaatimusten kanssa; VI. Toimittajalla tulee olla menettely, jonka avulla ehkäistään epäkohtia ja poikkeamia kohdan 1. mukaisista vastuullisuuden vähimmäisvaatimuksista ja viipymättä vähennetään ja poistetaan niiden haitallisia vaikutuksia, esimerkiksi korjaamalla kyseinen epäkohta tai poikkeama. <p>Edellä kuvatut toimenpiteet tulee dokumentoida ja niitä on noudatettava jatkuvasti. Menettelyitä on noudatettava Toimittajan omissa toiminnoissa sekä koko toimitusketjussa.</p> <p>Toimittajan tulee avustaa [hankintayksikköä] puitesopimuksen seurannassa muun ohella toimittamalla [hankintayksikölle] raportteja ja selvityksiä siitä, miten Toimittaja on täyttänyt kohdan 2. mukaiset velvoitteensa. Raportti tai selvitys on toimitettava kuuden (6) viikon kuluessa [hankintayksikön] pyynnöstä.</p> <p><i>Huom: On suositeltavaa, että perustasolla olevan kohdan 1. lisäksi hankintayksikkö edellyttää sopimuskumppanilta vastuullisuuteen liittyviä toimenpiteitä ja politiikkoja kohdan 2. Toimenpiteet ja politiikat - mukaisesti.</i></p>	
<p>Auditointioikeus</p>	
<p>3. Toimittajan tulee sallia ja luovuttaa [hankintayksikölle] ja/tai sen edustajalle kohtuullisessa määrin kaikki asiaankuuluvat tiedot sekä pääsy tiloihin Toimittajan toiminnan arvioimiseksi siinä laajuudessa kuin on tarpeen, jotta [hankintayksikkö] voi tarkastaa, että Toimittaja noudattaa kohtien 1. ja 2. mukaisia velvoitteitaan.</p> <p>Auditointioikeudesta, auditointiin liittyvistä ilmoituksista ja määräajoista, menettelytavoista, salassapidosta sekä oikeudesta auditoida alihankkijan toimintaa on sovittu jäljempänä luvussa [XX] [Tarkastusoikeus]. Jos tuotteet valmistaa muu toimitusketjuun kuuluva yritys kuin Toimittajan alihankkija, Toimittaja myötävaikuttaa mahdollisuuksiensa mukaan siihen, että [hankintayksikkö] voi tarkastaa myös tällaisen muun toimitusketjuun kuuluvan yrityksen tuotantolaitoksen toimintaa.</p>	

Vaatimus	Todentaminen
<p>4. Toimittajan tulee kolmen (3) viikon kuluessa [hankintayksikön] pyynnöstä pystyä ilmoittamaan [hankintayksikölle], miltä tehtaalta yksilöity vertailutuote laite toimitetaan.</p> <p><i>Huom: On suositeltavaa, että hankintayksikkö varaa tuotantolaitosten auditointioikein itselleen. Hankintayksikön on tärkeää myös varata itselleen sopimuskauden aikana resursseja, jotta pystytään seuraamaan ja valvomaan vastuullisuusväitteiden todenperäisyyttä.</i></p> <hr/> <p>Seuraamukset Jos toimittaja rikkoo vastuullisuuden kohdan 1. vähimmäisvelvoitteitaan (Code of Conduct) tai laiminlyö kohdan 2. sovittujen toimenpiteiden toteuttamisen, on [hankintayksiköllä] oikeus seuraaviin toimenpiteisiin rikkomuksen johdosta:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. Korjaavat toimenpiteet: [hankintayksiköllä] on oikeus kirjallisesti pyytää toimittajaa [määrä] kuukauden sisällä tai muussa [hankintayksikön] määrittämässä määräajassa esittämään [hankintayksikön] hyväksyttäväksi suunnitelma ja aikataulu toimittajan korjaaville toimenpiteille kohtien 1. ja 2. mukaisten velvoitteiden noudattamiseksi. Ehdotettujen toimenpiteiden ja aikataulun tulee olla oikeassa suhteessa rikkomukseen ja suunnitelmasta on selkeästi käytävä ilmi, miten Toimittaja konkreettisesti tulee korjaamaan rikkomuksen esitetystä aikataulussa. II. Hyvitysmaksut: Jos Toimittaja ei sitoudu edellä tarkoitettuun hyväksytyyn suunnitelmaan ja aikatauluun, ei toimita niitä, tai ei suorita suunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä määräajassa, [hankintayksiköllä] on oikeus vaatia Toimittajaa maksamaan sille viivästyssakkoa tuhat (1000) euroa per alkava seitsemän (7) päivän viivästysjakso, kuitenkin enintään 15.000 euroa. III. Asiakaskohtaisten sopimusten ja tilausten rajoittaminen: Korjaavien toimenpiteiden vaatimisen lisäksi [hankintayksikkö] voi rajoittaa Toimittajan oikeutta osallistua Asiakkaiden kevennettyihin kilpailutuksiin ja/tai rajoittaa Asiakkaiden tilauksia Toimittajalta tämän puitesopimuksen sisällä siihen saakka, kunnes Toimittaja on korjannut kohdassa 1. tarkoitetun vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteen rikkomuksen tai on ilmeistä, että rikkomus on lakannut. IV. Sopimuksen päättäminen: [hankintayksiköllä] on oikeus irtisanoa puitesopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain jos Toimittaja ei suorita edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä ja edellä tarkoitettua hyvitysmaksua on kertynyt enimmäismäärä. Asiakkaalla on oikeus irtisanoa asiakaskohtainen sopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos sen piiriin kuuluvien laitteiden tuotannossa on rikottu kohdassa 1. tarkoitettuja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita eikä Toimittaja ole suorittanut edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä. 	
<p>Toimitusketjun hallinta, auditointiraportti:</p> <p>Esimerkki sopimusehdosta/vaatimuksesta:</p> <p>Jos sopimustuotteiden teollinen tuotanto tapahtuu maassa, joka ei ole ratifioinut hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainittuja ILO:n perussopimuksia, tulee toimittajan olla valmis esittämään tuotantotehtaan viimeisin auditointiraportti [hankintayksikölle]. Auditointiraportiksi hyväksytään riippumattoman kolmannen osapuolen suorittama sosiaalisen vastuun auditointi (esimerkiksi BSCI, SA8000 tai vastaava auditointi), jonka riskimaassa sijaitseva tuotantolaitos on läpäissyt hyväksytysti.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettäessä toimittajan tulee toimittaa vaatimuksen mukainen dokumentaatio riippumattoman kolmannen osapuolen suorittaman sosiaalisen vastuun auditoinnin läpäisemisestä riskimaissa sijaitsevien tuotantolaitosten osalta.</p> <p>Riskimaalla tarkoitetaan vaatimuksen mukaista ei ILO:n perussopimuksia ratifioinutta valtiota.</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Tilajalla on myös mahdollisuus itse tai yhteistyökumppaninsa kautta auditoida milloin tahansa sopimuskauden aikana toimittaja tai sen alihankkijoita. Tuotantotehtaan muuttuessa sopimuskauden aikana, on valitun toimittajan esitettävä tarjouspyynnön vaatimuksen mukaisesti vaihtuneen tuotantolaitoksen tarkka nimi ja osoite ja/tai GPS-koordinaatit, sekä tehtaan viimeisin auditointiraportti, johon hyväksytään edellä mainitun mukainen kolmannen osapuolen suorittama sosiaalisen vastuun auditointi, jonka tuotantolaitos on läpäissyt hyväksytysti.</p>	